

GŁOS NARODU

Nr. 352. — ROK XLI.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA i Drukarnia, Kraków, ul. Św. Krzyża 11 Konto P. K. O. Warszawa Nr. 140.055. — Konto P. K. O. Kraków, Nr. 401.099.				Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
	Pozdrowienie wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	
		z o nożeniem	bez odnożenia	Zagranicą	
PONIEDZIAŁEK 24 GRUDNIA 1934.	Miesięcznie	5* — zł.	4-50 zł.	5. — zł.	8* — zł.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-4.					
Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.					
Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.					

WESOŁYCH ŚWIĄT

życzy Swym P. T. Odbiorcom

ANTONI ROTHE

Fabryka pierników i świec kościelnych
Kraków, ul. Sławkowska 20.

Katastrofa kolejowa w Toruniu.

OFIAR W LUDZIACH NIEMA, CZTERY WAGONY OSOBOWE USZKODZONE. 2 TOWAROWE ROZBITE.

Toruń 23. 12. (PAT). Dziś o godzinie 11 przedpołudniem na dworcu kolejowym Toruń-przedmieście, skutkiem złego nastawienia zwrotnicy, na podmiejski pociąg osobowy, który znajdował się na stacji, najechał ry znajdował się na stacji, najechał pociąg towarowy. Cztery wagony pociągu osobowego za-

stały poważnie uszkodzone, a dwa wagony towarowe uległy rozbiciu. Ofiar w ludziach na szczęście nie było, gdyż wszyscy pasażerowie z pociągu osobowego już wysiedli. Na miejscu władze kolejowe i sądowe przeprowadzają dochodzenie.

—000—

KONFISKATA ŚWIĄTECZNEGO NUMERU „GŁOSU NARODU”.

Numer świąteczny „Głosu Narodu” z datą 23 grudnia został skonfiskowany. Konfiskacie uległa jedna z notatek w kronice krajowej, z wiadomością podaną przez Polską Agencję Telegraficzną.

Pułk. Maruszewski wojewodą w Poznaniu.

Dotychczasowy wojewoda tarnopolski pułk. Artur Maruszewski został mianowany wojewodą poznańskim. Pułk. A. Maruszewski w czasie wojny służył w 5 p. Legjonów, po wojnie od r. 1929 był szefem sztabu Korpusu Ochrony Pogranicza, poczem objął dowództwo pułku KOP-u w Czortkowie. W październiku ubiegłego roku pułk. Maruszewskiemu powierzono stanowisko wojewody tarnopolskiego.

Warszawa obniża cenę gazu.

Warszawa, 23. 12. (PAT). W związku z obniżką cen węgla zarząd miejski Warszawy postanowił począwszy od 1-go stycznia 1935 roku obniżyć cenę gazu.

Obniżka ta musi być dostosowana do kosztów produkcji gazu, w których węgiel jako surowiec nie odgrywa dominującej roli i z tego względu obniżka ta będzie mniejsza, niż spadek cen węgla.

ZIMA W KRYNICY.

Krynica, 23. 12. (PAT). Po długotrwałej wiosennej pogodzie zaplanowała w Krynicy zima. Wczoraj notowano kilka stopni poniżej zera. W południe zaczął padać drobny śnieg.

WARUNKI NARCIARSKIE W TATRACH ZNAKOMITE.

Zakopane, 23. 12. (PAT). Wczoraj wróciła na nartach przez Zawrań na wypoczynek świąteczny z doliny Pięciu Stawów Polskich w Tatrach olimpijska drużyna narciarska. Według relacji członków grupy, warunki śnieżne w Tatrach są znakomite. W samem Zakopanem śnieg oczekiwany jest z godziny na godzinę, gdyż nastąpiło silne obniżenie się temperatury i zachmurzenie.

ZNACZNY ZJAZD W ZAKOPANEM.

Zakopane, 23. 12. (PAT). Z dnia na dzień wzrasta ruch przyjezdnych. W dniu wczorajszym przybrał on już charakter masowego zja-

zdu. Pociąg warszawski, który przychodzi tu o godz. 9.35, przybył w 2 częściach. Wszystkie pociągi są przepełnione.

Turysta spadł z grani Świstówki.

Zakopane, (PAT). W dniu dzisiejszym spadł z grani Świstówki w stronę doliny Roztoki, ponosząc śmierć na miejscu, niejaki Szamotulski, Polak z Berlina. Przyczyną wypadku było oblodzenie grani i nieostrożność turysty, który w bardzo trudnych warunkach, bez żadnej asysty i bez czekana, wybrał się samotnie na tą wycieczkę ze schroniska w dolinie Pięciu Stawów Polskich. Zwiłki nieostrożnego turysty zauważył na urwisku przez lornetkę Andrzej Krzeptowski, dzierżawca schroniska, którego zaniepokoiła dłuższa nieobecność turysty. Bezpośrednio po zawiadomieniu o wypadku wyruszyło Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, która zwiłki sprowadzi do Zakopanego.

G. FITELBERG PIERWSZYM KAPELMISTRZEM POLSKIEGO RADJA.

Polskie Radio zaangażowało znanego dyrygenta p. Grzegorza Fitelberga na stanowisko pierwszego kapelmistrza orkiestry radiowej.

Pierwszy kapelmistrz orkiestry radiowej współpracować będzie z kierownictwem muzycznym Polskiego Radja nad układaniem programu muzyki orkiestrowej oraz muzyki kameralnej.

—000—

Wydarzenie z dziedziny „dobrych obyczajów”.

Dnia 20 bm. pojawił się w okolicy Kalwarii w wagonie drugiej klasy pociągu pospiesznego wychodzącego o godzinie 13.20 z Krakowa do Zakopanego kontrolor kolejowy wraz z konduktorem. Przeglądali oni skwapliwie bilety podróżnych, wielkość bagażu i sposób rozmieszczenia ich w przedziałach. Wreszcie wystąpili do paru osób z propozycją przeniesienia się do innych przedziałów, gdyż otrzymali polecenie opróżnienia jednego przedziału dla osób urzędowych, które miały wsiąść w Makowie. Wobec grzecznego sprzeciwu ze strony podróżnych, którzy zwracali uwagę, że w razie podróży urzędowych dygnitarzy kolejowych powinny być powiadomione odpowiednie władze w Krakowie, i wtedy byłby przedział zarezerwowany oświadczył konduktor, że przedział potrzebny jest dla pana ministra komunikacji i pana dyrektora kolei, jadących w sprawach urzędowych. Na takie oświadczenie kilku uprzejmych panów zgodziło się opuścić swoje miejsca i przenieść się wraz z bagażem do innych przedziałów.

Jakież zdumienie ogarnęło podróżnych, gdy w Makowie wniesiono do opróżnionego przedziału najpierw dużą ilość walizek, potem dwie pary nart, a wreszcie wsiadła młoda dama z dzieckiem w towarzystwie pana, który jak się okazało, był jej chwilowym towarzyszem, gdyż jechał do Rakki. Ogólne oburzenie było tem większe, że pociąg zakopiański nie był przepełniony i przeciętnie jechało od 1-3 osób w przedziale, a więc owa młoda dama mogła bez

trudu znaleźć wygodne pomieszczenie dla siebie, nart, walizek i córeczki.

Podajemy to zdarzenie do wiadomości publicznej, gdyż sądzimy, że zainteresuje wiele osób, w pierwszym rzędzie pana ministra komunikacji oraz pana dyrektora kolei w Krakowie, do jakich celów funkcjonariusze kolei używają ich nazwisk, oraz jak wyglądają sprawy urzędowe, dla których zmusza się podróżnych do przenoszenia się z ciężkim nierzabagażem do innych przedziałów.

Dodać należy, że w tym samym pociągu jechała żona jednego z profesorów uniwersytetu, która odwoziła chorą córkę do Rakki i nie znalazłszy w Krakowie miejsca w jednym wagonie bezpośrednim (Warszawa — Krynica), musiała wsiąść do wozu zakopiańskiego. Panią tę usiłował konduktor zmusić do przeniesienia się w Suchej do przepełnionego wozu krynickiego i narażać na stanie przez półtorej godziny z cho-

rem dzieckiem w korytarzu, aby zapewnić młodej i zdrowej damie, jadącej do Zakopanego na narty osobny przedział.

Mamy nadzieję, że czynnik rządzący zareagują na tę sprawę, tem bardziej, że słyszymy obecnie tak wiele o tem, jak surowo powinno się postępować z wszystkimi, którzy nadużywają swego urzędowego stanowiska i swych stosunków dla prywatnej korzyści.

Najniewinniejszy w tej sprawie wydaje się konduktor, który zapewne spełniał tylko dane mu z góry rozkazy.

Dr. W. S.

Chrzest córki następcy tronu włoskiego

Neapol, 23. 12. W kaplicy pałacu królewskiego odbyła się wczoraj popołudniu uroczystość chrztu ks. Marii Piłsudskiej, córki królowej, księżniczki włoskiej i zagranicznych, ministra kolonii Bono, reprezentującego szefa rządu, przedstawicieli partii fascystowskiej, armii, młodzieży i delegacji matek neapolitańskich. Obrzędu chrztu dokonał w otocze-

niu 13 biskupów kardynał Ascalesi, czołowym chrześcijanin jest król Leopold Belgijski, którego reprezentował w Toruniu matka chrzestna zaś ks. Maria Sabaudzka. Na placu przed pałacem zgromadziły się tłumy publiczności, gorąco manifestującej swoje przywiązanie do rodziny królewskiej.

LIST PASTERSKI EPISKOPATU AUSTRIACKIEGO.

Biskupi Austrii wydali z okazji świąt Bożego Narodzenia do wiernych całego kraju obszerny list pasterski. List ten omawia zagadnienie pokoju społecznego, gospodarczego, obywatelskiego i religijnego. W jednym z numerów poświęconych podamy obszerniejsze streszczenie tego listu.

DZIENNIKARZE POLSCY W AMERYCE Z POMOCĄ DLA SEMINARIUM W ORCHARD LAKE.

W dniach ostatnich odbył się w Chicago 4-ty doroczny zjazd dziennikarzy polskich. Na zjeździe tym omawiana była m. in. sprawa niezwykłe zasłużonego seminarjum polskiego w Orchard Lake. Rektor tej uczelni, ks. prałat Antoni Kłowe, przedstawił sytuację finansową instytucji, zaznaczając, że skutkiem likwidacji

banku First National Detroit grozi niebezpieczeństwo, że seminarjum przejdzie w obce, wrogie polskości ręce. Obecnie wśród Polonii w Stanach Zjedn. czynione są starania, by zebrać potrzebny fundusz i ocalić zakład. „My wszyscy pracujemy ofiarnie z myślą ocalenia instytucji i dać Bóg — uczynienia zeń polskiego uniwersytetu w Ameryce” — powiedział ks. prałat Kłowe. — Przyjęty życzliwie przez zjazd apel rektora poparł red. Karol Burke, który podkreślił, jak wielką rolę seminarjum w Orchard Lake odegrało w pracy dla polskiego wychodźstwa. „W każdym prawie osiedlu polskiem w Ameryce napotyka się wychowanków seminarjum, czy to księży czy profesjonistów” — powiedział Burke — którzy są motorem życia narodowego i pracy polskiej”. W wyniku dyskusji zjazd uchwalił rezolucję, w której wezwał ogół dziennikarzy polskich w Stanach Zjedn. do okazania jak najwydatniejszej pomocy sprawie zagrożonej placówki. (KAP).

Porozumienie węglowe polsko-brytyjskie ratyfikowane

Londyn 23. 12. (PAT). Podpisano niedawno porozumienia przemysłów węglowych polskiego i wielko-brytyjskiego w dziedzinie eksportu węgla zostało ratyfikowane przez brytyjskich właścicieli kopalń. Centralna rada brytyjskich właścicieli kopalń otrzymała dziś również wiadomość o ratyfikowaniu porozumienia przez stronę polską.

KŁĘSKA PIŁKARZY WĘGIERSKICH W MADRYCIE.

Madryt, 23. 12. (PAT). Piłkarska reprezentacja Madrytu pokonała reprezentacyjną jednostkę Budapesztu 6:1.

Już wyszło z druku dzieło p. t.:

ŚLADAMI CHRYSTUSA

Cnoty i cuda św. Franciszka Salezego

według dzieła Ks. Hamon'a

„Żywot św. Franciszka Salezego”.

Broszura w pięknej okładce kartonowej zł. 4.—

Do nabycia i na składzie głównym:

Klasztor SS. Wizytek, Kraków, ulica Krowoderska 16.

To słuchać w Krakowie.

Poniedziałek 24: Wigilia. Adama i Ewy. Wschód słońca 7.39, zachód 15.40. Długość dnia 8 godzin i 1 min.

Wtorek 25. Boże Narodzenie. Anastazji m. Wschód słońca 7.39, zachód 15.40. Długość dnia 8 godzin i 1 min.

Środa 26: Szczepana I. męcz., Zenona. Teodora Stud. Wschód słońca 7.40, zachód 15.41. Długość dnia 8 godzin i 1 min.

— 000 —

CORAZ ZIMNIEJ. W ciągu ub. tygodnia obserwowaliśmy na własnej skórze powolne i systematyczne ochładzanie się. Termometr z dnia na dzień opadał i opadał o kilka stopni. Z 21 stopni C obserwowanych w niedzielę 16 bm., oczywiście w słońcu, temperatura obniżyła się wczoraj wieczorem do — 2 stop. C. Sytuację pogarsza zimny wiatr północno-zachodni.

ZAMIAST ŻYCZEŃ ŚWIĄTECZNYCH ZŁO ŻYLI: Wojewoda Krakowski Dr. M. Kwaśniewski — na pomoc dla dzieci bezrobotnych 100 zł. na Sekeje Pomocy dzieciom bezrobotnych 10 zł. Wicewojewoda Waliński na pomoc dla dzieci powodźnian 15 zł. na Sekeje Pomocy dzieciom bezrobotnych 10 zł. na Muzeum Narodowe 5 zł. Naczelnik Wydziału Społeczno-Politycznego Mgr. P. Małachowski na Muzeum Narodowe 10 zł. i na Sekeje Pomocy dzieciom bezrobotnych 5 zł. Nadto urzędnicy Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego złożyli zamiast życzeń świątecznych i noworocznych na dzieci powodźnian 54.50 zł. na pomoc dla dzieci bezrobotnych 104.50 zł. i na Muzeum Narodowe kwotę 10 zł.

ZŁOTA NIEDZIELA ZAWIODŁA. Złota po june czasy dla kupców niedziela przedświąteczna, której nazwa pochodzi stąd, że w dniu mi-świata otwierają wszelkiego rodzaju sklepy, zawiodła tego roku niemal zupełnie. Obroty były naogół bardzo słabe poza pewnymi nielicznymi rzekłoby kategoriami, jak np. cukierki. Ale i ci nie utargowali tyle co lat poprzednich. Trudno, kryzys rozszalał się na dobre.

ZABRALI MU DYWAN RERSKI. Trębka Kazimierz, prof. gimn., Czysła 13. doniósł policyjnie, że dnia 22 bm. między godz. 10 a 19 nieznany sprawca skradł na jego szkodę z ganku I p. dywan perski wartości około 700 zł.

BEZCZELNYM OPRYSZKIEM, który, jak donosiliśmy, usiłował onegdaj okraść jedno z mieszkań przy ul. Mikołajskiej 32, a następnie goniącym go żołnierzom groził nożem, jest 22-letni Stanisław Ligieza recte Legeza, wyrobnik, bez zajęcia i stałego miejsca zamieszkania.

52 PACZKI CYKORJI CZEKAJĄ NA WŁAŚCICIELA. W IV. Komisariacie P. P. znajduje się zakwestjonowane 52 szt. cykorji M. D. Szpazsowicz w Żywie, pochodzące prawdopodobnie z kradzieży na szkodę nieznanego właściciela. Poszkodowany może się zgłosić w VI. Komisariacie P. P. celem rozpoznania w godzinach urzędowych.

POŻAR PRZY UL. OGRODOWEJ. Wczoraj około godziny 6 popołudniu wybuchł przy ul. Ogrodowej 4, w realności p. Dębskiego w mieszkaniu p. Niekulaka pożar. Zapaliła się belka wpisana do szuflady komina. Od niej zajęły się wianuski dachowe i sufit. Wezwana straż ugasila wybuchając między innymi 2 m. kwadr. sufitu.

— 000 —

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Poniedziałek 24 12. Teatr nieczynny

Wtorek „Domek z kart“.

Środa popoł.: „Betelem polskie“, wieczorem: „Mecz małżeńcki“.

Czwartek: „Lilla Weneda“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: Dla ciebie śpiewam (Jan Kiepura).

WANDA: Słaby młodszy.

APOLLO: Czar wiedeńskiego walca.

SZUKA: „Skandale rzymskie“.

UCIECHA: Dla ciebie śpiewam (Jan Kiepura).

SLONKO: Awanturki jego córki (Lili Ziełńska).

PROMIEN: „Pieśniarz warszawski“.

ADRIA: „Świat się śmieje“.

KINO BAGATELA: Bohaterzy na scenie rewji świąteczna 24: „Gwiazdka Bagateli“.

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Alraune“.

KINO MUZEUM wyświetla w sobotę i niedzielę film pt. „King-Kong. Ponadto dodatki.

— 000 —

DZIECI WE ŚWIĘTA NA BAJKĘ DO BAGATELI. Przebawna bajka pt.: Jaś i Małgosia zostanie odegrana na scenie teatru Bagatela w drugi dzień świąt tj. we środę dnia 26 grudnia o godzinie 11 przedp.

Od soboty dnia 22 grudnia w kinoteatrze „APOLLO“

Największa bezsprzecznie rewelacja świąteczna Krakowa!

Najwspanialsze, najweselejsze arcydzieło produkcji austriackiej w języku niemieckim.

CZAR WIEDENSKIEGO WALCA

(Geschichten aus dem Wienerwald)

Najweselejsza komedia muzyczna! Rozkoźna baśń o młodej wiośniarce miłości utkana na tle cudownej muzyki nieśmiertelnego Straussa! — To arcydzieło genialne o wspaniałej wystawie realizował olbrzymim kosztem i wysiłkiem znakomity reżyser **GEORG JACOBI**. — W głównych rolach: prześliczna fascynująca **Magda Schne**der najpopularniejszy komik wiedeński **Georg Alexander** słynny światowy tenor **Leo Slezak**. — Ze współudziałem najświetniejszej w Europie Filharmonii wiedeńskiej, oraz chórów opery wiedeńskiej. — Film ten porwaw śmiechem, uwodzi miłością, czaruje Wiedniem, zachwyci piosenką, upaja wesołością, podnieca rozkoszą. — **SENSACJA!** nadprogram dodatek kolorowy „Silly Symphony“ Walta Disneya p. t. „NOC WIGILIJNA“ — Przedsprzedaż bil. w sobotę 22 bm. i w niedzielę 23 bm. od 11 — 1.

Poranki: w sobotę o godz. 3-ciej, w niedzielę i święta o godzinie 10 i 12, we wtorek 25 bm. jeden poranek o godzinie 12.05.

240 akademików zebrało ponad 3.000 szt. odzieży dla biednych i powodźnian.

W niedzielę, dnia 2 bm. między godziną 14 a 17 Sodalitę Marjańską i Akademików U. J. dokonali zbiórki odzieży i książek na rzecz Arcybiskupiego Komitetu Ratownego dla Powodźnian, oraz biednych i bezrobotnych Towarzystwa św. Wincentego a Paulo. Terenem zbiórki było śródmieście i ważniejsze ulice. Zebrano 640 paczek z odzieżą. Zawartość ich była następująca: Książek dla starszych 144 szt. dla młodzieży 410 szt., pozatem kilkadziesiąt pism: Odzieży damskiej 189; płaszczy damskich 45; dziecięcej 99; wełnianej 97; męskiej 189; płaszczy męskiej 22; bielizny damskiej, dziecięcej 164; męskiej 293; pościeli 4. Obuwia: butów i śniegowców damskich i dziecięcych 244 par, męskich 174 par, kapeluszy i czapek 157, pończoch par 340, kołnierzy 92, krawatów 50, rękawiczek i getrów 55 par.

W zbiorce uczestniczyło około 240 akademików i akademików. Pomocy w zbiorce udzieliły: Kurja Metropolitańska — komunikat w kościołach 25 listopada i 2 grudnia br. Magistrat samochód ciężarowy i bezpłatną dezynfekcję. OO. Jezuitów wydrukowanie 10.000 ulotek, za-

wiadaniających mieszkańców o zbiorce. P. Dyr. Burtan — opłacił drukowanie 60 afiszów. Dyrekcja tramwajów — umieściła bezpłatnie afisze w tramwajach w ciągu trzech dni. Radio Polskie — podało komunikat o zbiorce. Komenda Hufca Harcerskiego — skutecznie roznieście 7.500 ulotek. Pisma krakowskie zamieściły komunikaty. Seminarja Duchowne śląskie i częstochowskie oraz szereg organizacji ideowych — dostarczyły sił do zbiórki.

Część owoców zbiórki przeznaczono dla Arcybiskupiego Komitetu Ratownego dla Powodźnian a część dla Towarzystwa św. Wincentego a Paulo (Konferencja Akademicka św. Jana Kantego).

Sodalitę Marjańską Akademicką i Akademików wyrażają gorącą wdzięczność Instytucjom i Osobom, które udzieliły pomocy przy organizacji zbiórki: dziękują Koleżankom i Kolegom za udział; dziękują społeczeństwu krakowskiemu za wielkoduszność i szlachetność ofiar. Paczki nieodebrane prosimy skierować do Domu Sodalitęjnego ul. Kanonika 14.

Od wtorku dnia 25 bm. w kinoteatrze „SZUKA“

Kapitałna uczta humoru, jakiej świat jeszcze nie zna! — Dwie godziny bezustannego śmiechu —

RZYMSKIE SKANDALE

li: niezapomniany król humoru, najulubieńszy komik i kawalarz ekranu: **Eddie Cantor**

Sensacja: Nadprogram dodatek kolorowy „Silly Symphony“ Walta Disneya p. t.

fenomenalna komedia o zdumiewającej pomysłowości. — Wystarczy powiedzieć, co, czego się nigdy jeszcze nie widziało! — Sprzedaż niewolników! — Walki cyrkowe! — Wyścigi kwadry! — W głównej roli przepych wystawy, który kosztował dziesiątki milionów dolarów!

„Noc wigilijna“

Poranki: We wtorek dnia 25 b. m. jeden poranek o godz. 12.5. We środę dnia 26 b. m. o godzinie 10 i 12-tej — Ceny miejsc od 50 groszy.

Nabożeństwa świąteczne w kościołach krakowskich.

W nadchodzące święta Bożego Narodzenia w kościołach krakowskich odprawione zostaną solenne nabożeństwa. I tak w Katedrze wawelskiej odprawiona zostanie 24 bm., w Wigilię Bożego Narodzenia, o godz. 4 pop. Jutrznia; 25 bm. w pierwsze Święto o godz. 6 rano Pastorka, o godz. 8 i 9 Msza św. z asystą, o godzinie 10 suma pontyfikalna, a o w pół do 12 Msza św. przed ołtarzem P. Jezusa Ukrzyżowanego.

Sumę pontyfikalną odprawi w dzień Bożego Narodzenia Ks. Metropolita Sapieha. W czasie sumy wygłosi kazanie Reformator O. Leonard Tatar.

W drugi dzień Świąt sumę celebrował będzie w Katedrze wawelskiej ks. biskup Rospond.

W kościele Marjańskim Msza św. pasterska odprawiona zostanie 24 bm. o godz. 12 w nocy. Sumę pontyfikalną w oba dni Świąt celebrował będzie ks. infułat Kuliniowski. Kazanie w czasie sumy w pierwszy dzień Świąt wygłosi ks. Bonawentura Kadeja, z Zakonu OO. Pijarów.

Podobnie we wszystkich innych świątyniach krakowskich odprawione zostaną Msze święte pasterskie i uroczyste nabożeństwa w oba dni Świąt.

O pomoc dla bezrobotnych.

W ub. sobotę w sali portretowej krakowskiego Magistratu otwarli wiceprez. Klimecki zebranie obywatelskie przedstawiciele wszystkich warstw społecznych miasta, które miało zaślusować się nad omówieniem sprawy zimowej pomocy dla bezrobotnych.

Zebranie po wysłuchaniu referatu p. Kostrzewskiego i przeprowadzonej dyskusji postanowiło wyłonić ścisłejszy komitet wykonawczy, którego zadaniem będzie zbiórka funduszy na tę pomoc wśród społeczeństwa. Zebrane zasoby

przekazane zostaną miejscowemu komitetowi pomocy bezrobotnym, istniejącemu przy Funduszu Pracy. Komitet ten otrzymuje dotacje od miasta i państwa. Ponieważ jednak okazały się one, dla niesienia pomocy 4 tysiącom rodzin bezrobotnych na terenie naszego miasta, niewystarczające, komitet postanowił więc zaapelować do społeczeństwa.

— 0000000 —

Polowanie na kufereki świąteczne.

Otrzymujemy następujące uwagi: Dnia 18 bm. o godzinie 8.15, wysiadłszy z pociągu zakopiańskiego, oddałem swój kuferek na ulicy przed dworcem kolejowym w Krakowie do doniesienia do domu nieznanemu człowiekowi. Nagle przystąpiło do mnie 5 nieznanych mi osobników, pytając się, co jest w kufereku? Zakłopotany w pierwszej chwili myślałem, że to napad, miałem wołać policji, w tem zbliżył się ktoś ubrany nieco kulturalnie i przedstawił

się, że jest strażnikiem rzeźni miejskiej w Krakowie. Na to wyjąłem legitymację urzędniczą i oświadczyłem, że wiozę 26 kilo mięsa i tłuszczu dla własnego użytku, podarowane mi przez rodzinę. Kuferek zważono, wydano zaświadczenie zajęcia i polecono mi, abym po kuferek zgłosił się na drugi dzień do rzeźni miejskiej w Krakowie. Dnia 19 bm. o godz. 9 udałem się do rzeźni miejskiej, aby kuferek otworzyć, oddać mięso do zbadania i uiszczenia należnej opłaty. W sali badań rzeźni miejskiej zastałem kuferek przemocą otwarty, rozwiązany i mięso na stole. Formalności badania i opłaty trwały od godz. 9 do 2 popoł. Nareszcie naczelnny lekarz Szymbor raczył łaskawie uwolnić mnie od grzywny po ściganiu ze mnie 10 zł. 50 gr., oświadczając, że mógł zarządzić konfiskatę. — W ciągu czekania na sali badań mięsa widzę przychodzących strażników akcyzowych, przy noszących 8 nóżek wieprzowych, skonfiskowanych na rogatace, inny przynosi garnek smalcu, znów następni kilka kiełbasek, przyczem niejedna z tych paczek została może odebrana biednym bezrobotnym i wskutek złego odżywiania umierających na gruźlicę. Naczelnny lekarz D. Szymbor nie miał czasu prędko sprawy mojej załatwić, ponieważ musiał różnym osobom telefonicznie oferować do sprzedaży „mięso z przemytu“.

Przeciwko takiemu sposobowi ściągania opłat miejskich muszę zaprotestować jako mieszkaniec miasta Krakowa i em. urzędnik państwowy: 1) dlaczego w sposób kulturalny, jak za czasów zaborecznych, nie uiszcza się opłat akcyzowej miejskiej na dworcu kolejowym. 2) dlaczego nie ogłosi się w dziennikach, że nie wolno paczek żywnościowych przywozić do miasta Krakowa? 3) dlaczego łapie się po ulicach kufereki podróżnym? 4) jakim prawem otwiera się przemocą kuferek w zarządzie rzeźni miejskiej bez zgody właściciela i jego obecności? Jakim prawem pobiera się 7 zł. 50 gr. tytułem prowizji dla dotyczącego cywilnego organu zarządu miejskiego? Dlaczego podróżny musi czekać od 9 do 2 popoł. na załatwienie takiej drobnostki, jak opłata akcyzowa? Prof. S. L.

Lupy złodziejskie w depozycie

W depozycie Sądu Okręgowego w Krakowie znajdują się przedmioty pochodzące z kradzieży na szkodę nieustalonych właścicieli, a to: waliszka rzeźna mała fibrowa, 11 nóżek srebrnych małych, 10 widełek srebrnych małych, 1 łożatka srebrna, 5 pułapek srebrnych, 1 cukiernica srebrna, 1 koszyk srebrny na słodycze, 1 zegarek srebrny marki „Optima“, 1 łańcuszek złoty, 1 taca srebrna, 1 koneweczka srebrna, 5 łyżeczek małych srebrnych, 1 nóż w okładce perłowej z napisem w języku żydowskim.

Osoby, które rozpoznają wymienione przedmioty jako swoją własność, zechcą zawiadomić Wydział Śledczy przy ulicy Siemiradzkiego 24 w Krakowie.

Anegdoty.

W czasie wojny marszałek Hindenburg powiedział malarzowi węgierskiemu Kardosowi do portretu. Rozmowa toczyła się o literaturze, przyczem Hindenburg oświadczył, że za największego pisarza niemieckiego uważa Schillera.

— A Goethe?

Marszałek podrapał się w głowę i rzekł wymijająco:

— Goethe z temi swojemi wiecznymi miłostkami...

— No, ale — odpowiedział skromnie malarz — tym właśnie jego miłostkom zawdzięczamy sporo pięknych wierszy.

— To jedynie stanowi jego usprawiedliwienie — kończył krótko Hindenburg.

— 00 —

OWOZAKIEM KAŻDEGO OBYWATELA JEST WZIĄĆ UDZIAŁ W AKCJI PRZECIWGRUZYLCZEJ KUP NALEPKĘ PRZECIWGRUZYLCZĄ!!!

SZOPKI NA BOŻE NARODZENIE

p o l e c a

Największy Skład Katolicki Artykułów Kościelnych
FR. KOPACZYNSKI, KRAKÓW, BRACKA 2. TELEFON 123-30.

Złóż składkę na powodźnian!

Pod Protektoratem Jego Eks. Ks. Biskupa
Dra K. TOMCZAKA

Popularna PIELGRZYMKĄ do RZYMU

wraz ze zwiedzaniem
Wiednia, Wenecji, Padwy (Neapolu).

3/I — 13/I. **ZŁ. 425.—**

wraz z paszportem i wizami.

Ostatnie dni zapisów.

Zapisy i informacje:

AKCJA KATOLICKA w ŁODZI,
ul. Ks. Skorupki 1 a.
Wagons-Lits/Cook, Kraków, Sławkowska 12.

Ruch w „Pani Domu”

„PANI DOMU”. Styczeńowy zeszyt „Pani Domu” zawiera następujące artykuły: „Magia światła”, „Reformujemy nasze mieszkanie”, artykuł o konserwacji pończoch. „Dzisiejsze zadania wychowawcze”. Szereg jadłospisów i przepisów aktualnych (jadłospis wigilijny), opis wypieku chleba wiejskiego i inne — stanowią dział kulinarny zeszytu.

Noworoczny zeszyt „Pani Domu” jest specjalnie pięknie ilustrowany, a barwna okładka czyni, że numer ten posiada nie tylko bardzo interesującą treść lecz również wykwintną szatę zewnętrzną. Numer styczeńowy jest do nabycia we wszystkich księgarniach, kioskach gazetowych, kioskach „Ruchu” oraz w administracji miesięcznika „Pani Domu”. Warszawa, Nowy Świat 9.

**Celem uregulowania nakładu
prosimy o jak najrychlejsze ure-
gulowanie prenumeraty**

Dziś i codziennie

„WANDA”

w teatrze światlinym

Największy film polskiej produkcji wytw. **BLOK-MUZA FILM**: — Porywające arcydzieło pełne słonecznego humoru i upojnych melodii, osnute na osobistych wspomnieniach Gen. Bryg. B. Wieniawy — Długoszewskiego.

Sluby ułańskie

Wielka kawałkada polskiej kawalerii. Umiejętnie szarmonizowane połączenie wzruszającego romansu z prawdą historyczną oraz dramatu z komedią. W rolach głównych
Maria Modzelewska — Tola Mankiewiczówna — Franciszek Brodniewicz — Witold Conti — Aleksander Żabczyński — Czesław Skonieczny — Stanisław Sieleński — Władysław Walter. — Scenarzysta: Muzyka i Teksty dialogów: Marian Hemer. — Zdjęcia inż. Gniazdowski — Reżyseria: M. Kravicz i J. Gardan. — Ponadto w programie najnowszy tygodnik dźwiękowy oraz specjalny tygodnik dźwiękowy świąteczny poświęcony tradycjom Bożego Narodzenia — Początek seansów w dniu powszednim o g. 5, 7 i 9.10 w niedzielę i święta o g. 3 pop. — Program Nr. 13.

W sobotę dnia 22 b. m. o godz. 3 pop. W niedzielę dnia 23 b. m. o godz. 10 i 12 przedpoł.
Poranki filmowe Szpieg Nr. 13. W głównej roli GARRY COOPER MARION DAVIES. Ceny miejsc od 50 groszy.

Radio.

„SZLAKIEM NARCIARSKIM”... W oczekiwaniu śniegu, w oczekiwaniu pełnych uroku i zdrowego wypoczynku wycieczek narciarskich, amatorzy tego sportu szykują narty, z upragnieniem wyczekując chwili wyjazdu, układając narazie plany trasy i postoje. Aktualna więc nader będzie pogadanka radiowa prof. A. Lenkiewicza, który przed mikrofonem lwowskim odmaluje słuchaczom przepiękny krajobrazowo i niezapomniany turystycznie szlak narciarski przez Gorgany i Czarnohorę. Prelekcja ta nadana będzie w drugi dzień Świąt o godz. 13.00 w przerwie poranku symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej.

SLUCHOWISKO DLA DZIECI. W izbie na poddaszu mocno było i cicho w dzień Wigilijny. Marcinowa przez cały dzień pręda eudzą bieliznę, by zarobić trochę grosza na Wilję, lecz klienci obiecali zapłacić dopiero po świętach. Wilja nadechodzi, a niema co do garnka włożyć. Ale Marcinowa ma syna Józika, który, chociaż mały potrafił sobie dać radę na święcie. Jak Józik postarał się o wieczór wigilijny, dowiedza się o tem jego rówieśnicy, gdy

zbiórą się przy głośnikach w środę 26 b. m. o godz. 15.40. Usłyszą o Józiku — w słuchowisku p. t.: „O takim co grał anioła” pióra Małgorzaty Sterbowny.

Wtorek, 25 grudnia 1934 r.

Kraków, (304.3) G.: 9.00 Transmisja z Warszawy; 9.50 Zapowiedź programu; 10.00 Muzyka religijna z płyt; 10.30 Transmisja z Warszawy; 11.57 Sygnał czasu; 12.03 Muzyka salonowa z płyt; 13.00 Feljton; 13.15 Transmisja z Warszawy; 17.50 Pogadanka. „Angielski hold Królowej Jadwidze” 18.05 Transmisja ze Lwowa; 18.35 Muzyka z płyt; 18.45 Słuchowisko dla dzieci; 19.25 Transmisja z Poznania; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Transmisja z Warszawy i Lwowa; 20.45 Transmisja z Warszawy; 22.00 Muzyka lekka z płyt.

Lwów, (377.4) G.: 9.00 Transmisja z Warszawy; 17.50 „Szczepko i Tońko u Babochocha”, audycja wiejska; 18.05 „Książę musi się bawić”; 20.00 Wielkie wiedeńskie potpourri „Nad modrym Dunajem”; 22.30 Muzyka taneczna.

Warszawa, (1345) G.: 9.00 Sygnał czasu i koleśka; 9.03 9.22 Muzyka poranna z płyt; 9.50 Zapowiedź programu 10.00 Kolędy z płyt; 10.30 Nabożeństwo z Katedry św. Jana w Warszawie; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Muzyka salonowa z płyt; 13.00 Feljton z Krakowa; 13.15 Muzyka popularna polska z płyt; 14.00 Koncert zespołu Adamskiej; 15.00 Słuchowisko wiejskie okolicznościowe; 15.30 Muzyka ludowa z płyt; 16.00 „U nas inaczej”; 16.20 Boże Narodzenie w muzyce; 16.45 „Sprawa honorowa” humoreska; 17.00 Muzyka do tańca; 17.50 Fragment teatralny; 18.05 Wesola audycja ze Lwowa; 18.35 Muzyka z płyt; 18.45 Słuchowisko dla dzieci; 19.25 Kolędy z Poznania; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Feljton; 20.00 Wielkie wiedeńskie potpourri ze Lwowa; 20.45 Historia kolędy polskiej; 21.00 Audycja kolęd na rodów europejskich; 22.00 Muzyka lekka; 22.30 Muzyka taneczna.

Katowice, (395.8) G.: 13.15 Koncert popularny mandolinistów; 17.50 Gwiazda na choince”; 22.00 Muzyka taneczna z płyt.

Środa, dnia 26 grudnia 1934.

Kraków (304.3 m.). Godz. 9.50 Transmisja z Warszawy; 9.50 Zapowiedź programu; g. 10 Nabożeństwo z Łodzi; 11 Transmisja z Warsz.; 11.57 Sygnał czasu; hejnał z wieży Mariackiej; 12.03 Transmisja z Warszawy; 12.05 „Gawędy

Kupuj tylko

W DROGERJI im. SW. TERESY

STEFANA HYŁY KRAKÓW
WISŁNA 6.

mydła, kremy, perłamy, wody kolońskie, kosmetyki, gąbki, galanteria toaletowa, zioła, chemikalia i t. d.

TOWAR W WIELKIM WYBORZE,
NA JLEPSZEJ JAKOŚCI.

Ceny niskie.

Ceny niskie

podhalańskie” wygłosi p. Wł. Dorula; 12.15: do 11 Transmisje z Warszawy i Lwowa; g. 14: Płyty; 15: Pogadanka dla rolników; 15.15 Tr. z Warszawy i Lwowa; 19.45 Program na dzień następny; 19.50: Transmisja z Warszawy; g. 21.30: Pogadanka: „Olga Boznańska”; 21.40: Transmisja z Warszawy; 22 Skrzynka techn.; 22.15: Koncert reklamowy; 22.30 Wiadomości sportowe; 22.45: Płyty; 23 Transmisja z Warszawy; 23.05 Płyty; 24: Hejnał z wieży Mariackiej.

Lwów (377.4 m.). Godz. 15.45 Kwadrans kobiet rolniczych; 16.40: „O takim co grał anioła”, słuchowisko dla dzieci; 22: Skrzynka pocztowa techniczna; 24: Płyty.

Warszawa (1339.3 m.). Godz. 9.00: Sygnał czasu i koleśka; 9.22 Muzyka poranna (płyty); 9.45 Chwilka pań domu; 9.50 Zapowiedź programu; 10 Nabożeństwo z Łodzi; 11 Muzyka religijna i popularna (płyty); 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom.; 12 Hejnał z Krakowa; 12.03 Wiadomości meteorologiczne; g. 12.05 Przegląd teatralny; 12.15 Poranek solistów; w przerwie około godz. 13 Pogadanka krajoznawcza ze Lwowa; 13.15 Dalszy ciąg Poranku; 14: Muzyka salonowa (płyty); 15 „Dośrogi roku” wygłosi prof. S. Biedrzycki; 15.15 Płyty; 15.45 „Z wiejską koleśką” wygłosi p. J. Cierniak; 16: „Infułat i woźnica” — opowiadanie St. Piłch-Noysewskiego; 16.20 Recital śpiewaczy E. Mossakowskiego; 16.40 Słuchowisko dla dzieci ze Lwowa; 17.05 Muzyka do tańca; 17.50 „Dziwy przyrody”; 18 „Teatr wyobraźni”, słuchowisko; 18.45 Życie młodzieży; 19 Muzyka lekka; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Feljton aktualny; 20 „Pies i biurko” — humoreska; 20.10: Koncert; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Jak pracujemy w Polsce; 21 Koncert Chopinowski; 21.30 Odczyt w języku angielskim; 21.40 Koncert Chóru Dana; 22 Skrzynka pocztowa techniczna; 22.15 Koncert reklamowy; 22.30 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R.; 22.45 Muzyka taneczna; g. 23: Wiadomości meteor.; 23.05 Płyty.

Katowice (395.8 m.). Godz. 10.30 Nabożeństwo z kościoła N. M. P. w Wielkich Piekarach; 12.05 Audycja lokalna; 15.15: Wiązanka kolęd śląskich ukł. H. Niszege w wyk. Chóru mieszk. kolejarzy śląskich; 21.30 „Beskidzkie ballady”; 22.45: Płyty; 23.05: Skrzynka franc.

**Przy zamawianiu pojedynczych
egzemplarzy „Głosu Narodu”
należy równocześnie nadesłać
20 gr. za każdy numer dzien-
nika i opłatę pocztową 10 gr
od egzemplarza.**

„SWIT”

Straszewskiego 18.

W dwu największych
kinoteatrach!

„UCIECHA”

ul. Starowiślna 16.

— Najwspanialszy, najkosztowniejszy film świata:

Największy
śpiewak świata **JAN KIEPURA**

w swym najnowszym filmie, angielskiej wytwórni British London

DLA CIEBIE SPIEWAM...

Reżyser: Carmine Gallone. Artyści: Marta Eggerth, Sonie Halle, Parry Jones.

Godne piosenki!

Wspaniała muzyka!

Nieustanny humor!

„UCIECHA”

ul. Starowiślna 16.

Najweselszy film świąteczny od soboty
dnia 22 bm.

Ceny w obu kinach jednakowe.

„SWIT”

Straszewskiego 18.

M. G. EBERHART.

OFIARA CHIRURGA.

Powieść amerykańska.
Przekład autoryzowany.

W tej chwili twarz jej była pod pokładem kosmetyków istną maską twógi. Stała, patrząc bacznie na człowieka, znikającego w drzwiach pokoju Dione. Szerokie ramiona, wysoka postać i lwa głowa nastrozona gęstwiną zawsze jeszcze czarnych włosów, dały mi poznać w nim dr. Harrigana. W dodatku ktoś zapalił światło w pokoju i charakterystyczny, jaskrawożółty profil mignął na tle białej ściany zupełnie wyraźnie.

Ellen stała w korytarzu obok nas. Jej jasnoniebieskie oczy poprosu wyskakiwały z orbit. Spojrzałam na nią i przypomniał mi się szkocki jannik, tropiący zwierzyne.

Kiedy znów zwróciłam się niespokojnie do Lillian, twarz jej była, jak zwykle, bez śladu twógi. W odpowiedzi na moje spojrzenie ziewnęła ostentacyjnie, uderzyła się po ustach i poprawiając czepek, zapytała: — Idziemy na kolację?

Skinełam głową i ruszyłyśmy ku schodom. Lillian była spokojna i naturalna, chociaż zauważyłam, że rzuciła Ellen ostre spojrzenie, tak jakby chciała powiedzieć:

— Patrz swego nosa.
Zaproponowałam, żebyśmy zaczęły na Nancy, ale Lillian nie chciała.
— Na Boga, chodźmy do suterenu!
Bo tam było chłodniej.

W świetle lampy nad biurkiem twarz jej razila znużeniem. Ciężki, różowy puder tworzył w połączeniu z potem brzdęk widoczny tynk, koło kolarza widniała różowa linijka tego samego pochodzenia, fartuch był pognieciony i wilgotny.

Nancy dogoniła nas na pierwszym piętrze. Była świadkiem przybycia dr. Harrigana, który, jak zwykle szorstko-dobroduszny (ten był popularny!), kazał jej nie zważać na siebie i biec na kolację. Miał zabawić na naszym skrzydle dłuższą chwilę i w razie potrzeby mógł wezwać do pomocy praktykantkę.

— Czy on pamięta, że w tym miesiącu mamy na praktyce Ellen Brody? — zapytała z cichym uśmiechem Lillian Ash.

— Widział ją — odparła Nancy. — Doprawdy od czasu, gdy ją wyznaczono na nasze skrzydło, zaczynam ją posadzać o większą inteligencję, niż jej tu przynajmniej. Genialnie spistegawca. Wszystko widzi!

— O! że widzi, to widzi — sarknęła Lillian. — Zato nie ma ani za grosz zdrowego rozsądku.
— No, rzekwiście, na tym punkcie jest upośledzona — zgodziła się Nancy.
— Kolacja zajmie nami najwyżej dwadzieścia minut, a przez ten czas nie zdąży

nabroić — zauważyłam. — Dobrze jest dać praktykantce trochę samodzielności. Ellen nie gorsza od innych.

— Na Boga, tu jeszcze gorzej, niż na górze!

Pamiętam tę kolację, och! jak pamiętam! Długi, biały umebłowany pokój i wąskie stoły, gorące jaskrawe lampy, tanie bawełniane obrusy, usiane tu i ówdzie owadami, blade, zmęczone twarze noenych pielęgnarek, ich potargane włosy zgarnięte z czoła i za uszy, podwiązane rękawy i zmietoszone fartuchy. Pamiętam również denerwujące brzęczenie chłabaszczy, tłukących się o czarne siatki. W chwilę po nas przyszła panna Jones, komunikując zmęczonym głosem, że murzyn na oddziale dla biednych właśnie umarł.

Lillian Ash pochłonięta cheiwie filizankę mrożonej kawy i wyszła, śpiesząc się do pacjenta. My zostałyśmy dłużej nad kanapkami.

— Straszna noc — mruknęła panna Jones. — Złowroga noc! — Urwała i dodała z drżeniem: — Nie znoszę oddziału dla biednych. — Upiła trochę gorącej kawy, odstawiła grubą filizankę wyraźnie drżąc ręką i zapatrzyła się na małego owada, wirującego opętaczno nad białym obrusem.

— W taką noc ma się wrażenie, że coś za czuwołem chodzi. — Wyciągnęła rękę, zakończyła próżną egzystencję owada tę alcem i strzepnęła go na podłogę. — Zaczeka na schodach.

— Na schodach powinny być lampy — odezwała się dorzecznice Nancy Page.

— Tuby kosztowało parę centów a dr. Kuncie nie zniósłby nowego wydatku — zauważyła panna Jones.

— To i co, że trochęby kosztowało — uniosła się niespodziewanie Nancy. — Pielegniarki i tak mają podłe życie i obeszyby się bez tej czarnej czełusci, noc w noc. Czuję się, że temi ciemnymi schodami może przyjść — Bóg wie co.

— Z sali operacyjnej — zapytała przekornie panna Jones i ni z tego ni z owego wzdygnęła się i zalala cichymi łzami. — To ten upał — lkała, odżegnując się od naszego współzucia i perswazji i ocierając oczy i policzki serwetką. — Co za piekielna noc! Dajcie mi jeszcze trochę kawy.

Idąc na górę między mną i Nancy, jeszcze popłakiwała. Pamiętam, że na parterze zadzwoniłyśmy na windę, ale ponieważ się nie zjawiała (musiała być zajęta), posłaliśmy pieszko.

— Dobrze na schodzie — rzekła Nancy, ukazując w przelotnym uśmiechu słiczne dolceczki. Mogła mi tego nie mówić, swawolnica. Sama ma wysmukłe biodra i ani odrobiny brzuszka, która to część ciała wysuwa się u mnie na pierwszy plan. W chwilach desperacji zdaje mi się, że składam się tylko z brzucha, chociaż na trzeźwo wiem, że o ile nie jestem wiotka, o tyle nie zbrywa mi na majestacie.

(Ciąg dalej nastąpi).

Krajo braz, podróże turystyka.

Podróżnictwo w starożytności i średniowieczu.

Dwaj wybitni znawcy zagadnienia turystyki, t. j. Generalny Dyrektor Enit'u, Angelo Mariotti, Profesor Ekonomii Uniwersytetu Rzymskiego i Docent teorii turystyki w Wyższej Szkole Gospodarstwa i Handlu w Rzymie, oraz Profesor Dr. Ryszard Hennig z Dusseldorfu, zajęli się badaniem turystyki i podróżnictwa w starożytności i w średniowieczu oraz w pierwotnych ludów.

Prof. Mariotti ogłosił ostatnio niezwykle ciekawą rozprawę p. t. „Turystyka w Starym Rzymie”. Rozprawa powyższa powstała w cyklu wykładów, wygłoszonych w Wyższej Szkole Gospodarstwa i Handlu. Interesujące wyjątki z niej czytamy w „Turystyce”, biuletynie Polskiego biura podróży „Orbis”.

Wykłady Prof. Mariottiego omawiają przede wszystkim słynne rzymskie „Tesserae hospitales”, t. j. które przez długie wieki były symbolem rzymskiej gościnności, poczem przechodzą do omówienia istoty i znaczenia „Hospitalium”, t. j. gościnności, gościnny i gospody.

Podróże były w starym Rzymie bardzo rozwinięte. Podróżowano tam wiele, z wielu powodów i dla wielu celów. Podróżowano więc do zdrojowisk, do miejsc świętych, podróżowano w celach naukowych i gospodarczych. Żywy ten ruch podróżniczy wymagał specjalnej organizacji, zwłaszcza w dziedzinie gospodki i należytych środków ruchu. Zagadnieniami powyższymi zajęło się państwo rzymskie. — W pierwszym rzędzie zainteresowało się ono wielkimi i doskonałymi drogami. Słynna „Tabula viarum Romani Imperii”, t. j. tablica dróg państwa Rzymskiego, jest wspaniałym przykładem wielkiego rozwoju i stanu starożytnych arterii komunikacyjnych. Stary Rzym dbał równocześnie i o to, by podróżni, korzystający ze znakomitej sieci dróg w obrębie całego Imperium Rzymskiego, znajdowali przy nich wzorowe urządzenia, zaspakajające potrzeby życiowe zarówno podróżnego, jak i jego zwierząt pociągowych oraz nośnych. Do dziś dnia mówią nam o tem potężne ruiny cystern, spotykane w tak odległych okolicach, jak Imperjum Rzymskiego, jak w Cyrenaicie i Lep-tis Magna w Północnej Afryce.

Rzymianie, udający się w podróż, zdawali sobie w pełni sprawę z konieczności należytego wyposażenia turystycznego zarówno w dziedzinie odzieży i obuwia, jak i w zakresie odpowiednio przygotowanych wozów, łączy i okrętów.

Profesor Hennig ogłosił we wspomnianym już przez nas, znakomitem wydawnictwie berlińskiego „Turystycznego Instytutu Badawczego”, „Archiv für den Fremdenverkehr” niezwykle ciekawą rozprawę o popieraniu podróżnictwa u pierwotnych ludów. Rozprawka stwierdza, iż legenda, jakoby popieranie podróżnictwa i jego propaganda była objawem najnowszych czasów, jest błędna, są one bowiem tak stare, jak starym jest handel ludzki, docierający do dalekich stron. Ślady tego handlu, docierającego do odległych stron świata, spotykamy u starych Egipcjan i Babilończyków już w piątym i czwartym tysiącleciu. Istniał on u starych Chińczyków, oraz u niektórych ludów Środkowej i Zachodniej Europy również już w piątym tysiącleciu przed Chrystusem. — Ślady

dalekiego handlu kamieniami, zdatnymi do wywoływania ognia, sięgają zresztą dwunastu tysięcy lat przed Chrystusem. Kupcy zawsze wszędzie byli dobrze widziani, to też ludy, z usług kupców korzystający, starali się ścigać kupców do siebie przy pomocy zapewniania im zupełnego bezpieczeństwa, zwalniania ich od opłat i t. p. I to były właśnie początki propagandy podróżniczej w prawnikach.

Klasycznym przykładem starań wszystkich, prymitywnych, nawet ludów o bezpieczeństwo podróży kupieckich stanowi historia wielkiego szlaku handlowego, idącego z nad Bałtyku do północnych Włoch. Początki szlaku tego sięgają 2500 lat przed Chrystusem, a służył on kupcom, którzy z nad Bałtyku przywozili bursztyn, zwany „Złotem Bałtyku”, z południa zaś dowozili na północ sól, wyroby rękodzielnicze etruskich, kość słoniową muszle afrykańskie i t. d. Szlak ten, znany już przez „Pseudo-Aristotelesa” i Diodorosa Siculusa, zwany był „Świątą drogą”, przez Greków zaś „Drogą Heraklesa”.

W miarę rozwoju kultury, dostrzegamy równocześnie rozwój organizacji podróżniczej. W Grecji spotykamy więc osobę specjalnego urzędnika apublicznego „Proxenos”, którego działalność w stosunku do obcych przebywających w Grecji odpowiadała, mniej więcej, zakresowi działania dzisiejszej służby konsularnej. W tym samym czasie, w którym powstaje urząd Proxenos, pojawiają się pierwsze gospody dla podróżnych, oczywiście, dalekie jeszcze od dzisiejszego pojęcia tego wyrazu.

W Rzymie organizacja gospód dla podróżnych stoi już na wysokim poziomie. Z upadkiem jednakże Imperjum kończy się czas gospód. Dostrzegamy je dopiero w połowie średniowiecza, stan ich jednak jest tak złym, że raczej uchodzić one winny za jaskinie występku, aniżeli za miejsca, zapewniające spokój i bezpieczeństwo.

Tu i ówdzie samo państwo zaczyna w średniowieczu troszczyć się o wygodę podróżnego, a świadectwa tego spotykamy nawet odnośnie do dalekich Chin i Mongolji w pismach podróżniczych słynnego Marco Polo i Araba Ibn Batuta.

Karol Wielki zarządził z mocy swej cesarskiej władzy, by jego posłowie znajdowali wszędzie, dokądkolwiek przybędą, kwatery i utrzymanie, oraz konie pocztowe. „Lex Burgundorum” postanawia, iż osoby prywatne odmawiające obcym gościnności, muszą płacić 3 szylingi grzywny, a cesarz Henryk IV zarządza w swym „Pokoju Bożym” z roku 1083: „Viatori hospitium nemo denegat” — iż nikomu nie wolno odmówić gościnny podróżnemu.

Miasta i okolice, które we wczesnym i późniejszym średniowieczu starały się o podróżnego, ułatwiały mu dostęp i pobyt, kwitły zarówno pod względem gospodarczym, jak i kulturalnym oraz politycznym. Rozkwit ten nakłania inne miasta i okolice do podejmowania starań o podróżnego, o jego bezpieczeństwo i wygodę.

W ten sposób idea opieki nad podróżnikiem i starania o jego propagandę rozpowszechniają się w ciągu wieków po wszystkich cywilizowanych państwach Europy.

Kieleckie — znakomitym terenem narciarskim.

Ciekawe uwagi zamieszcza „Gazeta Kielecka” o warunkach turystycznych dla narciarzy w wojew. kieleckim.

„Kielce zabili się deskami od świata. Mają one naokół tak wspaniałe tereny turystyczne, jakimi są Góry Świętokrzyskie, nie uczyniły nic, by to wyzyskać. Rzadkie grupy turystów przeciskają się szczylinami w tym dziwnym płocie nierówności, walcząc poprostu z uporem mieszkalców.”

Radom uzyskał już skrócone połączenie kolejowe z Warszawą. Dzięki nowej drodze kolejowej, Kielce zbliżają się do stolicy o przeszło godzinę czasu. Z Krakowa najwygodniej jest jechać autobusem do Kielec, a stamtąd w Góry autobusem, który przez wieś św. Katarzyna idzie do Bodzentyna.

Korzyści, jakie z tego można osiągnąć są olbrzymie. Wzrost pod uwagę sezon zimowy. Wiadomo jest wszystkim, że co roku w miesiącach zimowych tysiące ludzi wyjeżdża z Warszawy do Zakopanem i innych miejscowości tatrzańskich, by choć przez kilka dni zaspokoić swe umiłowanie przestrzeni, zdrowia i pędu na stromych zboczach górskich.

Jako siedlisko sportów zimowych Zakopanem i okolice wydają się wprost niezastąpione. — lecz... Nie każdy może sobie pozwolić na dłuż-

szy pobyt w Zakopanem. Olbrzymie masy narciarzy, nie rozporządzających zbytkiem czasu, wyładowuje swe pasje zimowe na piaszczystośnieźnych terenach Bieleń koło Warszawy. — I te szerokie masy winny sobie zdobyć Kielce, które jako atuty mogą wysunąć swe bliskie położenie, a zatem olbrzymi czysty zysk na czasie.

Warunki śnieżne w pełnym sezonie zimowym w sereń przyszłych terenów narciarskich, jak okolice św. Krzyża, św. Katarzyny, Muchoć, Ciekot, są dobre. O korzyściach dla miasta jako punktu wyjściowego dla ruchu najmilszych „śnieżnych szaleńców” nie trzeba chyba mówić. Do urzeczywistnienia tych projektów, potrzebna jest jednak propaganda.

Schroniska jest we wsi św. Katarzyna, do stosowane obecnie do potrzeb turystyki zimowej. Wśród hoteli kieleckich znajdują się zapewne takie, które zechcą dostosować swe ceny do możliwości kieszeniowych szerokiej rzeszy narciarskiej. A może się znajdzie miejsce na hotel zimowy w obszernych salach wykończonego gmachu W. F. i P. W.

Dla pragnących silniejszych wrażeń narciarskich jest przecież na Stadjonie skoczni, z której obecnie prawie nikt nie korzysta. Nowe, dalekie miejsce i Towarzystwo Krajoznawcze mo-

gą naprawić zaniedbanie. Czas już odkryć, że w Górach Świętokrzyskich jest coś więcej niż ciężkie więzienie na św. Krzyżu. Czas głośno krzyknąć, że mamy, zakłete w tysiącach legend, piękno które warto zobaczyć. Czas już, by po drogach, którymi kiedyś mknęły kuligi szlacheckie, tak cudownie opisane przez Żeromskiego w „Popiołach”, szły barwne szeregi narciarzy po zdrowie i piękno”.

Szlaki narciarskie w Tatrach Polskich

Jak wiadomo, Międzyodziałowa Komisja Pol. Tow. Tatrzańskiego utrzymuje w Tatrach i na Skalnem Podhalu sieć barwnie znakowanych szlaków turystycznych, corocznie odnawiając i naprawiając znakowanie. Opinia szerokiej rzeszy turystów zimowych domagała się jednak również wyznakowania w Tatrach kilku szlaków narciarskich, któreby miały określić najliczniej łatwiejsze używane trasy narciarskie w Tatrach Polskich. W ciągu bieżącej jesieni wytrasowane zostały przez Komisję Narciarską Pol. Tow. Tatrzańskiego następujące szlaki, znakowane zimowymi, narciarskimi znakami (pomiędzy dwoma poziomami białymi paskami — pasek barwny tym samym kolorem przekreślony pionowo: na początkach szlaku tabliczki kierunkowe z napisem „szlak narciarski”):

Karczminsko — Suchy Wierch — Hala pod Kopieńcem — Jaszczurówka; barwa zielona, wariant zjazdowy do dol. Olezkiej z pod W. Kopieńca; znaki zielone.

Hala Gasienicowa — popod Babrawiska — Hala Pańszczyca — Hala Waksmundzka; barwa zielona, dalej znaki letnie zielone biegną przez Gęsią Szyję na Rusinową Pol., poczem nowe zielone znaki zimowe przez Góły Wierch do Klimkówki (do szosy), do połączenia ze „szlakiem panoramicznym” na Bukowinę i t.d.

przel. pod Przysłopem Waksmundzkim — dolinka Waksmundzka do drogi leśnej idącej od Pol. Rusinowej, nią do połączenia na Pol. pod Wołoszynem ze szlakiem czerwonym letnim; barwa czerwona.

wariant zjazdowy z Hali pod Uplazem do dol. Miętuszej; barwa zielona.

dolinka Tomanowa — Staw Smreczyński — i Jugosłowian.

mostek na potoku w kierunku Hali Pyszej; barwa żółta.

przel. Iwaniacka — Hala Ornak — mostek na potoku ku H. Pyszej; barwa zielona.

Warianty te biegną opodal szlaków letnich, lecz trasami odpowiedniejszymi dla ruchu narciarskiego. Powyższe szlaki narciarskie natomiast posiadają naogół bardzo małe znaczenie dla ruchu turystycznego letniego, dla którego w pełni wystarcza sieć ustalona raz na zawsze przez P. T. T. w uwzględnieniu wszelkich żywotnych potrzeb turystyki w Tatrach.

„Śnieżne zapusty” w Zakopanem.

Klub zakopiański przy poparciu zarządu miasta i uzdrowiska organizuje w drugiej połowie lutego wielką imprezę karnawałową p. t. „Śnieżne Zapusty”. Małopolski klub jazdy we Lwowie, urządzający w Zakopanem od kilku lat zimowe wyścigi konne z totalizatorem rozegrał już propozycje na 3-cie zimowe wyścigi konne. Według tych propozycji w okresie od 20 stycznia do 17 lutego odbędą się 12 dni wyścigów konnych. Suma pierwszych nagród na wszystkie gonitwy wynosi ponad 35.000 zł. Najważniejszy dzień wyścigów konnych o „Wielką Nagrodę Tatr” przypada na 3 lutego. No woseła tegorocznych wyścigów będą gonitwy trzyłatków.

Międzynarodowe imprezy narciarskie.

W bieżącym sezonie PZN przewiduje obślanie kilku ważniejszych imprez międzynarodowych. Między in. przewidziane jest obślanie mistrzostw Jugosławji (22—27 stycznia 1935 r. w Bled), mistrzostw Niemiec (27 stycznia do 3 lutego w Garmisch-Partenkirchen), mistrzostw F. I. S. programu klasycznego (13 do 18 lutego w Szezyrbskim Jeziorze). Planowane jest również obślanie mistrzostw zjazdowych F. I. S., które organizuje Ski-Club of Great Britain w Mürren (Szwajcaria) w dn. 22 do 25 lutego. Międzynarodowe Mistrzostwa Polski staną zorganizowane w Zakopanem w dn. 22 do 26 lutego, przyczem odbędą się konkurencje: bieg 18 km., otwarty i do kombinacji, konkurs skoków otwarty i do kombinacji, bieg zjazdowy i slalom. Mistrzostwa w biegu rozstawnym zostaną rozegrane już w dn. 31 grudnia br. w Zakopanem, a bieg 50km. w dniu 19 stycznia w Krynicy. W mistrzostwach Polski, w programie klasycznym i zjazdowym jest zapewniony udział szeregu czołowych narciarzy Europy, przede wszystkim zaś Niemców i Jugosłowian.

KOLEDY

Bursa St., Pieśni adwentowe i koledy — na 3 głosy żeńskie lub chłopięce	zł. 3.—
Pastorałki i koledy z melodjami — dwie części	4.—
Titz J. E. , W noc wigiliijną — na skrzypce (głos) i fortepian (organy)	2.50
Przybieżeli do Betlejem pasterze — Fuga na troje skrzypiec na motywie koledy	2.90
Zguba Jezusa — Kolęda podhalańska na chór męski	2.50
Gruchońka, gruchońka nowina.	2.50
Lulajże Jezuniu... na troje skrzypiec	1.90
Zbiorek koled — 63 koledy zebrane przez X. T. W. (Sam tekst)	—20

poleca i wysyła

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA
KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 13.

OSTATNIE NOWOŚCI!

FABER O. F. W.: Dobroć	zł. 1.25
GÓRSKI L. — SZYMAŃSKI A. X.: Kodeks społeczny	1.50
KONIECZNY F. DR. X.: Modlitwa u ludów pierwotnych	7.50
JEŻ M. X.: Egzorty dla młodzieży szkolnej (rocznik III.)	6.—
KORDEL M. X.: Rok służby Bożej (porządek służby Bożej na rok 1934/35)	3.—
PERROY L. O. S. J.: Najświętsza Panna wzorem pokory i cichości	1.80
SZOLDRSKI W. O. C. SS. R.: Zakony i zgromadzenia zakonne w Polsce	—,90
THELOZ J. X.: Na służbie i straży u Najśw. Serca P. J.	2.50
UNSZLICH J. X.: Życie i nauka Jezusa Chrystusa w zarysie	—,90
WOJTUSIAK E. X.: Socjologiczne podstawy Akeji katolickiej	—,80
ZUKIEWICZ O. K. M.: Królowa Różańca św. w Kościele i Polsce, tom I.	4.50

poleca

Księgarnia Krakowska — Kraków, ul. św. Krzyża 13.